

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πριν από το στέμμα: Τα πύρινα πρώτα χρόνια του Basquiat, έρχονται σε μία απροσδόκητη έκθεση στον Πειραιά

Το πυρρακτωμένο ταλέντο του Μπασκιά άλλαξε την τέχνη αν και πέθανε μόλις 27 ετών

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΑΝΕΣΤΗ
24/04/2025 10:33

Ο Basquiat επιστρέφει. Όχι στη Νέα Υόρκη, αλλά στον Πειραιά στην γκαλερί The Intermission. Εκεί όπου ο βόμβος των συνεργείων συναντά την ηχώ μιας «εστεμμένης» κραυγής που δεν τελείωσε ποτέ.

Υπάρχει κάτι ηλεκτρισμένο στο να βλέπεις πρώιμα έργα του Basquiat όχι μόνο λόγω της ωμής εικονογραφίας ή των στεμμάτων που εμφανίζονται σαν σφραγίδες του, αλλά για την ένταση που συνεχίζουν να εκπέμπουν.

Από τα 22 Μαΐου τα πρώιμα έργα του φτάνουν στο λιμάνι του Πειραιά, στην οδό Πολυδεύκους, όπου τα συνεργεία αυτοκινήτων βουίζουν το πρωί και οι παλιοί αποθηκευτικοί χώροι στέκονται σαν σκηνικά θεάτρου που περιμένουν το νόημά τους. Είναι ένας χώρος που του ταιριάζει: ακατέργαστος, μεταβατικός, γεμάτος από ηχώ. Οι πίνακες πάλλονται ακόμη με την αγωνία και την ενέργεια της Νέας Υόρκης του '80, αλλά εδώ αποκτούν νέα βαρύτητα.

ΡΟΗ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

GASTRONOMIE 13:52

Συνταγή: Ψητά μαρμπούνια με λαδολέμονο μουστάρδας και μέλι -ελαφριά και νόστιμα, καλύτερα και από τα τηγανητά

ΚΟΣΜΟΣ 13:48

Επιστήμονες προσπαθούν να λύσουν το μυστήριο των 5.000 ετών για το Στούνκεντζ -Η νέα μελέτη για το εμβληματικό μνημείο

ΕΛΛΑΔΑ 13:47

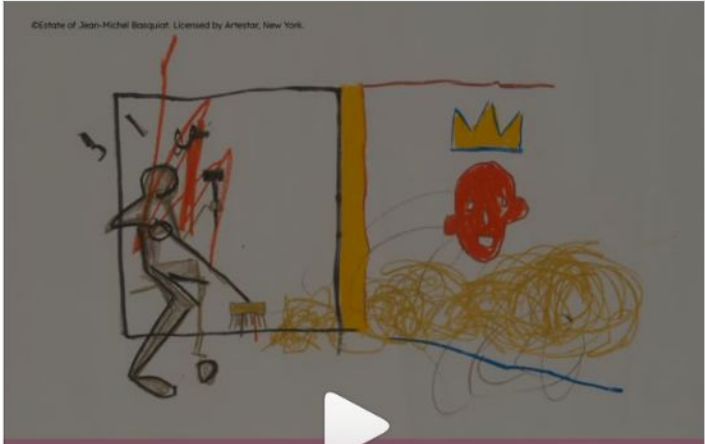
Προσωρινή διακοπή δρομολογίων στον ΗΣΑΠ: Εντοπίστηκε άτομο κοντά στις ράγες -Εκτός λειτουργίας «Περισσός» και «Πευκόκισ»

theintermissionart
The Intermission

Δείτε το προφίλ

©Estate of Jean-Michel Basquiat. Licensed by Artforum, New York.

The Intermission

x

Galerie Enrico Navarra

Παρακολουθήστε στο Instagram

22.05
102.08

JEAN-MICHEL
BASQUIAT
UNTITLED

Δείτε περισσότερα στο Instagram

👍 💬 ↗

🔖

Προσθέστε σχόλιο...

📷

ΕΛΛΑΔΑ 13:46

Μάτι: Εκεί που ο χρόνος σταμάτησε πριν από 7 χρόνια -Η ανείπωτη τραγωδία με τους 104 νεκρούς

ΚΟΣΜΟΣ 13:38

Φάμελλος: Κοινή πρωτοβουλία με

Παρουσιάζεται στην The Intermission της Άρτεμης Μπαλτογιάννη σε συνεργασία με την παριζιάνικη Galerie Enrico Navarra, συγκεντρώνοντας έργα που ανήκουν στην πιο πυρετώδη, σχεδόν εφηβική, περίοδο του Αμερικανού καλλιτέχνη από το 1981 έως το 1983. Είναι η στιγμή που ο Basquiat περνά από τους τοίχους του Μανχάταν με τα οργασμικά του γράφιτι στην παγκόσμια σκηνή χωρίς να θυσιάζει τίποτα από την ωμή του ένταση.

Η The Intermission, με τη σιωπηλή, κινηματογραφική της προσέγγιση, έχει εδραιωθεί ως μία από τις πιο αιχμηρές παρουσίες στον πολιτιστικό χάρτη. Η Galerie Enrico Navarra, από την άλλη, υπήρξε από τους πρώτους διεθνείς θεματοφύλακες της κληρονομιάς του Basquiat, συλλέγοντας έργα του από μια εποχή που πολλοί δεν τον καταλάβαιναν. Ο Navarra δεν είδε έναν "street artist", αλλά έναν εικονογράφο του τραύματος και της αντίστασης, έναν ιστορικό της καταπίεσης και της επιβίωσης.

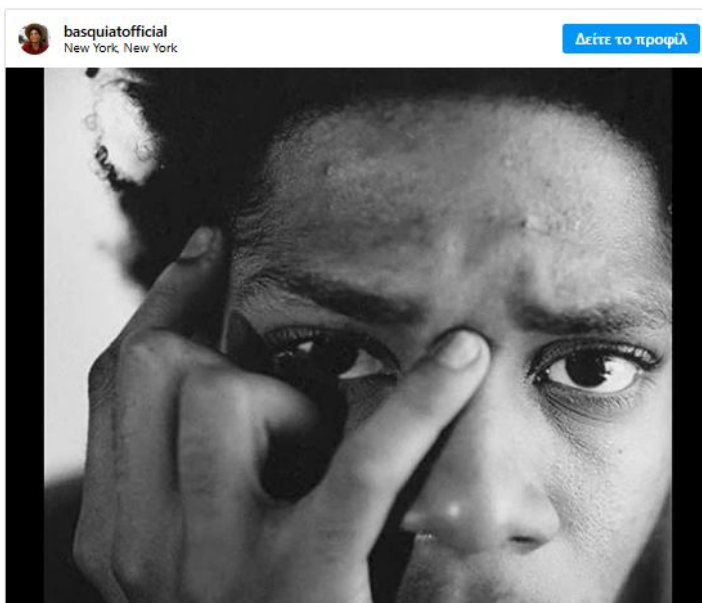

Self Portrait 1984

Όταν ρωτήθηκε να περιγράψει την τέχνη του, ο Ζαν-Μισέλ Μπασκιά απάντησε με ένα χαμόγελο και έναν αδιόρατο μορφασμό, σαν να ήταν αυτονόητο: «βασίλεια, ηρωισμός και οι δρόμοι». Τρεις λέξεις που στέκονται σαν γκράφιτι – επικές, κοφτερές, γεμάτες ηλεκτρισμό. Και ακόμη σήμερα, δεκαετίες μετά, πάλλονται.

Η Αληθεία των Πρώτων Ετών

Ήταν ένας μαθητής που μετατράπηκε σε μάντη του υπόγειου πολιτισμού. Ένα παιδί με αχτένιστα μαλλιά και δάχτυλα μουτζουρωμένα από μπογιές, που ρουφούσε τον παλμό της πόλης και τον ξερνούσε σε καμβάδες με κατεπείγουσα ένταση—σαν κάτι ταυτόχρονα αρχαίο και ολοκαίνουργιο. Η πραγματική του εκπαίδευση συνέβη στα πεζοδρόμια του Σόχο, στα τρένα του Μπρονξ, μέσα στη νεονική ομίχλη του Club 57, του Mudd Club και του CBGB. Δεν ήταν απλώς παρών στη σκηνή του Downtown. Τη φόρτισε.

Τα έργα της έκθεσης δεν είναι γυαλισμένα ούτε φιλτραρισμένα — είναι κραυγές. Κείμενο, σχέδιο, σύμβολα, ιατρικές αναφορές, jazz, μποξ, δεινόσαυροι με στέμματα. Μια εικαστική γλώσσα που δεν ζητά την έγκριση κανενός. Ο Basquiat, αυτοδίδακτος, μαύρος, ευφυής, παγίδευε στα έργα του όχι απλώς εικόνες αλλά ρυθμούς. Οι λέξεις εμφανίζονται και διαγράφονται, οι μορφές σχηματίζονται και σβήνουν. Η ζωγραφική του είναι τόσο κοντά στον αυτοσχεδιασμό όσο και στην ποίηση. Δεν εξηγεί. Προκαλεί.

Και αυτή η πρόκληση έχει νόημα ακριβώς στον χώρο που παρουσιάζεται. Η Πολυδεύκους, με τη σκληρότητα και τον μεταβιομηχανικό της χαρακτήρα, γίνεται όχι φόντο αλλά ενεργός συνομιλητής. Δεν είναι λευκός κύβος. Είναι ένα τοπίο ενδιάμεσο — όπως ήταν και ο ίδιος ο Basquiat. Ούτε μέσα ούτε έξω από το σύστημα. Ούτε μόνο ζωγράφος ούτε μόνο performer. Κάτι που ακόμα μεταμορφώνεται.

Η οπτική του γλώσσα ήταν μοναδική. Επαναλαμβανόμενες εικόνες, στέμματα, κεφάλια ανθρώπων που φαίνεται να ουρλιάζουν ή να συλλογίζονται, ανατομικά σκίτσα βγαλμένα από εγχειρίδια και τραύματα. Τα υλικά του—ακρυλικό, λαδοπαστέλ, φωτοτυπίες, γραφίτης—λειτούργησαν σαν μέρος του μηνύματος: γρήγορα, πολυεπίπεδα, αυτοσχεδιαστικά, σαν αυτοσχεδιαστική τζαζ. Κάθε έργο μοιάζει με παλίμψηστο—σχέδιο, εξομολόγηση, κραυγή μέσα στη νύχτα.

Σβήνω λέξεις για να τις βλέπεις περισσότερο

Και οι λέξεις. Τον ένοιαζαν. Τις ζωγράφιζε, τις έσβηνε, τις επαναλάμβανε με μανία: ORIGINAL, IRONY, SAMO. Το τελευταίο, συντομογραφία του "same old shit", ήταν το tag του στα graffiti—ένα μηδενιστικό σύνθημα που έγινε εμπορικό σήμα, και τελικά υπογραφή. Ακόμα και σβησμένες, οι λέξεις του φώναζαν. «Σβήνω λέξεις για να τις βλέπεις περισσότερο», έλεγε. «Το γεγονός ότι είναι κρυμμένες σε κάνει να θες να τις διαβάσεις». Μια αντίφαση που ήταν όλη του η τέχνη.

Στους καμβάδες του εμφανίζονται ξανά και ξανά οι ήρωες: Thelonious Monk, Cassius Clay, Charlie Parker, Floyd Patterson. Μαύροι πολιτιστικοί τιτάνες, χαραγμένοι με ιερότητα και θυμό. Όσο για τα πρόσωπα-βουλιαγμένα, κρανιακά, με μάτια διάπλστα και στόματα ανοιχτά- κουβαλούν τόσο τη βία της ιστορίας όσο και κάτι βαθιά προσωπικό: τους μήνες που πέρασε οκτώ χρονών στο νοσοκομείο, έπειτα από αυτοκινητιστικό που του αφαίρεσε τη σπλήνα. Η μητέρα του του χάρισε ένα αντίτυπο του Gray's Anatomy για να του κρατήσει συντροφιά. Οι ιατρικές εικόνες εκείνου του βιβλίου ξαναεμφανίζονται, χρόνια αργότερα, αλλοιωμένες, συναισθηματικές, μέσα στους πίνακες του.

[Δείτε περισσότερα στο Instagram](#)

👍 💬 ↗

6.375 "Μου αρέσει!"

Η Κληρονομιά ως Εκκρεμές

Ο Jean-Michel Basquiat δεν πρόλαβε να γεράσει. Πέθανε το 1988 από υπερβολή δόση ηρωίνης, στα 27 του, αφήνοντας πίσω του έναν θρύλο φτιαγμένο από πυρετό, σύμβολα και σιωπές. Και όμως, τα έργα του δεν γερνούν. Παραμένουν ανήσυχα, σαν να μην έχουν ακόμη ειπωθεί ολόκληρα. Επιστρέφουν, δεκαετίες αργότερα, για να μας υπενθυμίσουν ότι η ζωγραφική μπορεί να είναι επιθετική και τρυφερή ταυτόχρονα· ότι η τέχνη δεν χρειάζεται να εξηγηθεί, μόνο να ιδωθεί με ειλικρίνεια.

Στον Πειραιά του 2025, ανάμεσα στα καζάνια και τις νεόδομητες προσδοκίες, τα πρώιμα έργα του Basquiat δεν μοιάζουν με αρχείο — μοιάζουν με προφητεία. Και ίσως αυτή είναι η πιο σύγχρονη τους λειτουργία: να μας ταράζουν, να μας προκαλούν, να μας κάνουν να αμφιβάλλουμε. Όχι για τον καλλιτέχνη, αλλά για τον εαυτό μας.